

КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів, зібраних
у березні 2017 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися
з щомісячними моніторинговими оглядами
Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися
з тематичними оглядами та статтями
Кримської правозахисної групи

ЗМІСТ

1. Вступ.....	2
2. Громадянські і політичні права.....	3
Право на свободу та особисту недоторканність.....	3
<i>Затримання</i>	3
<i>Арешти</i>	4
Політично мотивовані кримінальні переслідування.....	5
«Справа 26 лютого».....	5
Справа «Хізб-ут-Тахрір».....	5
«Справа українських диверсантів».....	6
Справа Володимира Балуха.....	7
Свобода слова та висловлювання думок.....	9
<i>Перешкоджання журналістській діяльності</i>	10
Справа Ільмі Умерова.....	10
Свобода мирних зібрань.....	12
Свобода об'єднань.....	14
3. Додатки.....	15

1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.

2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

ЗАТРИМАННЯ

9 березня **Сеїт-Ібраїм Зайтуллаєв**, затриманий 10 лютого 2017 року співробітниками ФСБ, був визнаний винним за ч.1 статті 322 КК РФ (Незаконний перетин Державного кордону Російської Федерації). Суддя «Армянського міського суду» Тетяна Феденєєва призначила йому покарання у формі штрафу розміром 5 тисяч рублів і звільнила його з-під варту у залі суду¹.

15 березня Абдуллах Якубов повідомив, що у Феодосії був затриманий мешканець села Завітне Советського району **Еміль Мухтеремов**. За інформацією Якубова, Мухтеремова затримали та увезли співробітники ФСБ після того, як він разом із другом вийшов з відділення банку і сів в автомобіль. Пізніше Якубов повідомив, що Мухтеремов перебуває у відділенні ФСБ міста Феодосія². Через кілька годин Якубов сповістив, що Мухтеремов вийшов на зв'язок. За словами Мухтеремова, співробітники ФСБ висадили його у селищі Зибіно на трасі, звідки він дістався додому.

29 березня з найбрутальнішими порушеннями законодавства був затриманий кримський татарин **Білял Аділов**. Невідомі особи у машкарах без розпізнавальних ознак попри бажання Аділова і без процесуальних документів помістили його в мікроавтобус Volkswagen Multivan темно-синього кольору (номер К 953 ЕУ 82). Аділов був затриманий поблизу будинку «Верховного суду» Криму, куди він прямував як свідок на засідання у справі «Хізб-ут-Тахрір». Його доправили до Слідчого комітету РФ та пред'явили звинувачення за ст. 318 КК РФ (Застосування насильства чи погроза застосування насильства щодо представника влади)³. До винесення рішення про запобіжний захід Аділова помістили до ізолятору тимчасового утримання. Адвокат Еміль Курбедінов оприлюднив відео Османа Аріфмеметова, де зафіксовано затримання Аділова. При спробі автора відео з'ясувати, хто є люди в машкарах, один з них вибив з рук активіста камеру та сказав, що він з ФСБ. Документи, що посвідчують особу, люди в масках пред'явити відмовилися⁴. 31 березня «суд» відхилив клопотання слідчого та звільнив Аділова з ІТУ під підписку про невиїзд⁵.

29 березня очевидець затримання Аділова звернувся до «Залізничного районного відділку поліції» Сімферополя із заявою про можливе викрадення свого знайомого Біляла Аділова. Проте у відповідь на цю заяву співробітники поліції зажадали від заявника здати відбитки пальців і зразки ДНК. Поліціанти пояснили, що, нібито, це стандартна процедура, але такі вимоги протирічать російському законодавству. Активіст відмовився надати відбитки пальців і зразки ДНК⁶.

¹ <http://crimeahrg.org/zaytullaeva-zaderzhannyiogo-fsb-pri-popyitke-popast-v-kryim-armyanskiy-sud-oshtrafoval-i-otpustil-na-svobodu/>

² <https://www.facebook.com/crimeahrg/posts/1867288496890116>

³ <https://www.facebook.com/emil.kurbedinov/posts/1401257853272141>

⁴ <https://www.facebook.com/emil.kurbedinov/videos/1401263819938211/>

⁵ <https://www.facebook.com/akhmaduka/videos/1490356827664514/>

⁶ <https://www.facebook.com/akhmaduka/videos/1488382631195267/>

30 березня Ремзі Бекірова і Османа Аріфмеєтова запросили до Центру протидії екстремізму (Центр Е) для того, щоб повернути речі, вилучені у них під час затримання в Кам'янці 21 лютого 2017 року⁷). Проте замість цього Ремзі Бекірова затримали та звинуватили у поширенні екстремістських матеріалів (детальніше про це у розділі «Свобода слова та висловлювання думок»).

АРЕШТИ

30 березня суддя «Сімферопольського районного суду» Світлана Белік визнала Ремзі Бекірова винним у порушенні ст. 20.29 КоАП РФ (Виробництво та поширення екстремістських матеріалів) и призначила йому адміністративне покарання у формі адміністративного арешту терміном на 3 доби (детальніше про це у розділі «Свобода слова та висловлювання думок»).

Більше 6 місяців у СІЗО Сімферополя утримується громадянин України афганського походження Кабір Мохаммад. Є підстави вважати, що його утримання під вартою є незаконним. 14 вересня 2016 року його затримали співробітники ФСБ на КПП Армянськ при в'їзді до Криму. Російські прикордонники під час перевірки документів заявили, що Інтерпол розшукує за заявою Ірану громадянина Афганістану Ніязі Мохаммад Кабіра, сина Абдулатіфа, котрий з листопада 2010 року перебуває у міжнародному розшуку у «справі про шахрайство». Прізвище розшукуваного — Ніязі, а імя подвійне — Мохаммад Кабір. Проте у затриманого громадянина України прізвище — Мохаммад, а імя Кабір, імя його батька — Кадір. Таким чином, відомості не співпадають, а Кабір Мохаммад не є тією людиною, котру розшукує влада Ірану. Але, не дивлячись на це, російська влада має намір екстрадувати затриманого до Ірану.

Суддя «Армянського міського суду» Тетяна Феденєва через кілька годин по затриманню винесла рішення про взяття під варту Кабіра Мохаммада. Впродовж наступних місяців кримські «суди» неодноразово продовжували йому запобіжний захід у формі утримання під вартою. За інформацією дружини, під час судових засідань йому не надавали перекладача.

17 березня суддя «Верховного суду» Криму Анатолій Осодченко відхилив чергове клопотання адвокатів Мохаммада щодо надання йому перекладача та залишив чинним рішення про утримання його під вартою.

За свідченням дружини, в СІЗО Кабір Мохаммад переніс другий інсульт, утім йому не надали медичної допомоги. Після інсульту він потребує лікування⁸).

⁷ <https://youtube.com/watch?v=X-RSxeFqXIM>

⁸ <http://crimeahrg.org/afgantsa-s-grazhdanstvom-ukrainyi-polgoda-nezakonno-derzhat-v-sizo-kryima-i-namerenyi-vyidat-iranu/>

ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНІ КРИМІНАЛЬНІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

«СПРАВА 26 ЛЮТОГО»

«Справа 26 лютого» розглядається під час двох процесів: перший — у «Верховному суді» Криму у справі **Ахтема Чийгоза** (перебуває під вартою) як «організатора заворушень» біля парламенту Криму, другий — у «Центральному районному суді міста Сімферополя» у справі інших фігурантів (**Алі Асанов** і **Мустафа Дегерменджи** перебувають під вартою; щодо **Ескендера Катемірова, Ескендера Емірвалієва та Арсена Юнусова** обраний запобіжний захід — особисте поручництво) як «учасників масових заворушень».

27 лютого, 2 і 3 березня на засіданнях у справі Ахтема Чийгоза заслуховувалися свідчення інших звинувачуваних у справі «26 лютого»: Ескендера Небієва, Арсена Юнусова, Ескендера Кантемірова, Ескендера Емірвалієва, Таліята Юнусова, Алі Асанова та Мустафи Дегерменджи. «Колегія суддів», порушивши процесуальні норми, попри заперечення захисту, не надала цим особам особливого статусу. Внаслідок цього судді заслуховували їх як «інших осіб», але такий процесуальний статус не передбачено КПК РФ. За рішенням «колегії суддів Верховного суду Криму», ці особи мають право ретранслювати будь-яку інформацію чи будь-які думки, вони не зобов'язані давати правдиві свідчення.

Під час допиту Мустафа Дегерменджи зазначив, що слідчий пропонував йому звільнення з-під варти за умови визнання власної провини та надання неправдивих свідчень проти Ахтема Чийгоза. Окрім того, він повідомив, що його та Алі Асанова вивозили до Слідчого комітету, де перебував муфтії Криму Еміралі Аблаєв. Муфтії також пропонував їм замінити утримання під вартою звільненням під його поручництво у випадку, якщо Дегерменджи та Асанов зголосяться на пропозиції слідчого⁹.

Після допиту потерпілих, свідків звинувачення та інших осіб судді звернулися до показань свідків захисту.

23 березня «суддя Верховного суду» Криму Віктор Зіньков задовольнив клопотання прокурора та подовжив перебування під вартою Ахтема Чийгоза до 8 липня 2017 року. Рішення було винесено безпідставно, тому що на той момент усі потерпілі та свідки захисту вже надали свідчення у суді, і, відповідно, Ахтем Чийгоз, всупереч заяві прокурора, вже не міг «вчинити тиск на свідків та знищити докази»¹⁰.

«СПРАВА ХІЗБ-УТ-ТАХРІР»

У межах «справи Хізб-ут-Тахрір» в ув'язненні перебувають 19 осіб — Руслан Зейтулаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфулаєв (винесені обвинувальні вироки), Енвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джеппаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров, Тимур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеїр Абдуллаєв і Еміль Джемаденов (перебувають під вартою). Їх звинувачують за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (Створення терористичної організації) та / чи ч.2 ст. 205.5 КК РФ (Участь у терористичній організації). Пізніше деяким з фігурантів також було винесено звинувачення за ст. 278 КК РФ (Насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади).

⁹ <https://www.facebook.com/nikolay.pozozov/posts/1314360171962709>

¹⁰ <https://www.facebook.com/nikolay.pozozov/posts/1333793860019340>

7 березня суддя «Київського районного суду» Олексій Тихопой продовжив терміни утримання під вартою до 11 червня 2017 року п'ятьом мусульманам, затриманим у Сімферополі 12 жовтня 2016 року: Теймуру Абдуллаєву, Узеїру Абдуллаєву, Рустему Ісмаїлову, Айдеру Саледінову, Емілю Джемеденову. Засідання відбувалося без участі Ісмаїлова та Саледінова, котрі перебувають у психіатричній лікарні для проведення примусової експертизи.

Адвокат Едем Семедляєв повідомив, що трьох підозрюваних, котрі перебувають у залі суду, під час слухань утримували у металічній клітці¹¹. 29 березня суддя «Верховного суду» Криму Тетяна Мельник відхилила апеляцію захисту та залишила чинним рішення щодо утримання під вартою до 11 червня¹².

23 березня адвокат Еміль Курбедінов повідомив, що Теймура Абдуллаєва в СІЗО перевели до карцеру. За словами Курбедінова, причиною відправлення до карцеру став лист Абдуллаєва його рідним, написаний кримськотатарською мовою. Лист вилучили працівники СІЗО під час огляду його камери. Абдуллаєв зажадав повернути лист, після чого його посадили до карцеру. Він сповістив адвоката, що співробітники СІЗО попередили про заборону писати листи на будь-яких мовах, окрім російської¹³.

В Ростові-на-Дону триває перегляд справи Руслана Зейтуллаєва, засудженого за ч. 2 ст. 205.5 КК РФ (участь у терористичній організації). Прокурор зажадав перегляду звинувачення та вироку Зейтуллаєва за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (організація терористичної діяльності). У суді повторно заслуховуються показання свідків.

Засуджений на 5 років позбавлення волі Рустем Ваїтов 43 дні перебуває у колонії міста Курган, РФ. З них 40 днів він знаходився у штрафному ізоляторі. Адвокат Едем Семедляєв повідомив, що Ваїтова замкнули в ізолятор вже у перший день перебування у колонії, нібито за те, що він прокинувся пізніше за інших. Наступні ув'язнення пов'язували із нецензурною лайкою та порушенням розпорядку колонії¹⁴.

Стало відомо, що засуджений Ферат Сайфуллаєв прибув до колонії № 17 Кіровської області, РФ¹⁵.

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ»

Дружина Андрія Захтея повідомила, що під час переміщення Захтея із СІЗО «Лефортово» Москви до СІЗО Сімферополя з його розрахункового рахунку зникли гроші¹⁶. За інформацією адвоката Олександра Попкова, Андрій Захтей подав заяву про відмову від російського громадянства¹⁷.

2 березня Євгену Панову та Андрію Захтею суддя «Київського районного суду» Сімферополя Ольга Кузнецова продовжила термін утримання під вартою на три місяці, до 7 червня 2017 року. Інформацію про проведення засідання суду на сайті «суду» оприлюднено не було.

¹¹ <https://www.facebook.com/groups/487906314740295/permalink/602899723240953/>

¹² https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=434079872&result=1&delo_id=4&new=4

¹³ <https://www.facebook.com/emil.kurbedinov/posts/1395614300503163>

¹⁴ <https://www.facebook.com/100004757052466/videos/768732873295274/>

¹⁵ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10212268065802948>

¹⁶ <https://www.facebook.com/stecyuk.oksana/posts/1205457799573710>

¹⁷ <https://meduza.io/news/2017/03/09/ukrainskiy-diversant-andrey-zahtey-poprosil-lishit-ego-rossiyskogo-grazhdanstva>

22 березня суддя «Верховного суду» Криму Сергій Погребняк відхилив апеляцію захисту і залишив чинним рішення щодо продовження терміну утримання під вартою Андрія Захтея¹⁸). 24 березня стосовно Євгена Панова суддя Ольга Пластиніна винесла аналогічне рішення.

Віра Котелянець, мати Євгена Панова, приїхала до СІЗО Сімферополя для побачення із сином. Проте слідчий Селіванов відмовив їй у побаченні із Пановим. Лише на судовому засіданні вона змогла поговорити із сином та повідомила, що на його руках помітні синьці від кайданок¹⁹).

6 березня суддя «Ленінського районного суду» Севастополя Віктор Клімаков продовжив термін утримання під вартою Володимира Дудки, Дмитра Штиблікова та Олексія Бесарабова на 2 місяці до 8 травня 2017 року²⁰). Справу мала розглядати суддя Тетяна Брикало. Вона ухвалила постанову про проведення засідання у закритому режимі, проте перед початком засідання її раптово замінили.

Суддя «Севастопольського міського суду» Геннадій Нікітін відхилив апеляцію захисту та залишив чинним рішення щодо продовження утримання під вартою Володимира Дудки. За словами родичів, суддя розглядав справу лише хвилину і негайно прийняв рішення. Тобто, суддя навіть не міг встигнути ознайомитися з аргументами захисту.

17 березня суддя «Залізничного районного суду» Сімферополя Дмитро Михайлов залишив Редвана Сулейманова під вартою до 9 червня 2017 року²¹). 28 березня суддя «Верховного суду» Криму Анатолій Осоченко залишив чинним це рішення щодо продовження утримання Сулейманова під вартою.²²

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

2 березня суддя «Роздольненського районного суду» Марія Бедрицька продовжила **Володимиру Балуху** запобіжний захід у формі утримання під вартою до 4 червня. Раніше Балуху двічі подовжували термін утримання під вартою на один місяць, але на цей раз суддя продовжила термін на три місяці.

16 березня у «Роздольненському районному суді» відбулося перше судове засідання, на якому справа Володимира Балуха розглядалася за суттю. Під час засідання було заслухано показання чотирьох «свідків» з боку звинувачення. Це односелець Балуха, його дружина та двоє співробітників МВС. Володимир Балух під час слухання перебував у металевій клітці. Під час допиту на засіданні односелець Балуха охарактеризував його позитивно. Дружина Володимира Наталя повідомила, що під час обшуку у будинку перебувало не менше 16 осіб. За її словами, ці люди пересувалися обійстям і заходили до приміщень самостійно, у відсутності самих мешканців будинку. Також як свідки звинувачення були допитані два співробітника «Роздольненського відділку поліції» — «начальник карного розшуку» та «заступник начальника відділку поліції». Обидва свідка

¹⁸ https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=432819714&result=1&delo_id=4&new=4

¹⁹ <http://ru.krymr.com/a/28355244.html>

²⁰ http://leninskiy.sev.sudrf.ru/modules.php?name=press_dep&op=1&did=88

²¹ <http://ru.krymr.com/a/news/28375404.html>

²² https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=434080016&result=1&delo_id=4&new=4

вказали, що ініціатором обшуків у Володимира Балуха була ФСБ РФ, протоколи було складено співробітниками ФСБ, але сам обшук з нез'ясованої причини проводили співробітники поліції.

Дружина Володимира Балуха Наталя повідомила КПГ, що у будинку за її відсутності речі змінюють місцеположення. Вона додала, що 16 березня, поки вона перебувала у суді у справі чоловіка, речі знов були пересунуті. Вранці 17 березня Наталя Балух виявила на вулиці драбину, приставлену до того самого горищного вікна на даху будинку, де нібито «знайшли» під час обшуку 8 грудня патрони та динаміт.

Вона відразу повідомила дільничному поліції Сергію Власенку про те, що хтось незаконно потрапляє на територію її приватної власності. Вона прохала дільничного приїхати і перевірити горище, тому що сама страшилась туди підніматися. Проте поліціант відмовився приїхати і не відреагував на заяву дружини Балуха.

СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК*

20 березня у зв'язку із проведенням обшуку у будинку батьків активіста Українського культурного центру **Вельдара Шукурджиева** стало відомо, що стосовно нього розпочато кримінальну справу. Приводом для відкриття кримінальної справи стали його публічні висловлювання в українських ЗМІ щодо незаконності дій Росії в Криму. Шукурджиев раніше залишив Крим через адміністративне переслідування.

21 березня стосовно Вельдара Шукурджиева до Управління ФСБ в Сімферополі були викликані на допит активісти Українського культурного центру **Леонід Кузьмін, Михайло Батрак, Галина Балабан і Альона Попова**. Слідчий ФСБ Чумаков повідомив їм, що Шукурджиева звинувачують у екстремізмі. Окрім питань про Шукурджиева, слідчий також ставив питання про журналістку Людмилу Щекун та лідера руху «Євромайдан Крим» Андрія Щекуну²⁴), котрі на цей момент мешкають у Києві.

25 березня у СМІ з'явилася інформація про те, що депутат алуштинської міськради **Павло Степанченко** і головний редактор друкованого видання «Твоя газета» **Олексій Назімов** оголосили голодування. У заяві про початок голодування, яка є у розпорядженні «Нової газети», Назімов зазначає, що його шостий місяць утримують у СІЗО за звинуваченням, яке він вважає політично вмотивованим. Назімов повідомляє, що слідство кілька разів перекваліфікувало кримінальну справу, відмовляючись від раніше висунутих звинувачень, проте суд кожного разу підтримує позицію слідчого про призначення запобіжного заходу лише у форму утримання під вартою²⁵).

30 березня активіст, котрий неодноразово фіксував на відеокамеру та розміщав у соціальних мережах відеоматеріали про обшуки та затримання кримських татар, **Ремзі Бекіров**, після затримання співробітниками Центру з спротиву екстремізму був визнаний винним за статтю 20.29 КоАП РФ (виробництво та розповсюдження екстремістських матеріалів). Напередодні цього затримання він також записав відео.²⁶) Бекірова звинуватили у порушенні статті 20.29 КоАП РФ за розміщення в 2010 році в соціальній мережі «ВКонтакте» матеріалу про приморських партизанів. Бекіров повідомив, що видалив цю публікацію більше місяця тому. Суддя «сімферопольського районного суду» Світлана Белік призначила Ремзі Бекірову адміністративне покарання у формі адміністративного арешту терміном на 3 доби.

30 березня в Сімферополі біля будинку Центру зі спротиву екстремізму МВС, журналіст **Тарас Ібрагімов** спілкувався з активістами. До них підійшли троє співробітників Центру Е і зажадали, що Ібрагімов пішов з ними. Свої дії вони пояснили тим, що надійшов дзвінок про перебування невідомих осіб біля режимного об'єкту. Ібрагімова провели до Центру Е, взяли з нього письмові пояснення, здійснили огляд особистих речей. Після цього його відпустили, проте протоколів про затримання чи доставлення до Центру Е, так само, як і про огляд речей, складено не було.

* Розділ «Свобода слова та висловлювання думок» підготовлений у співпраці з **Центром інформації з прав людини**: <https://humanrights.org.ua/ru>

²⁴ <http://crimeahrg.org/fsb-doprashivaet-aktivistov-ukrainskogo-kulturnogo-tsentra-kryima/>

²⁵ <https://www.novayagazeta.ru/news/2017/03/25/130152-zaderzhannye-v-alushte-zhurnalist-i-deputat-ob-yavili-golodovku>

²⁶ <https://youtube.com/watch?v=X-RSxeFqXIM>

Ібрагімов повідомив, що впродовж опитування співробітники МВС висловлювали йому претензії про те, що він, за їхньою думкою, «однобоко висвітлює події, пропонували звертатися до них за коментарями».

ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

20 березня в «Залізничному районному суді» Сімферополя перед початком засідання у справі Миколи Семени судові пристави не пропустили до будівлі суду **журналістів телеканалу «Перший кримський»**. Свою відмову вони мотивували тим, що журналісти неналежним чином відіслали клопотання про акредитацію до суду. Також до зали засідань не допустили **журналіста РІА «Новости» Максима Грознова** з причини відсутності вільних місць у приміщенні. Пристав і секретар суду попередили журналістів про неприпустимість здійснення аудіо-запису без дозволу суду, але ця вимога протирічить російському законодавству. Пристав погрожував журналістам вилученням обладнання у тих, хто буде вести аудіо-запис без дозволу.

27 березня двом журналістам іноземного видання «Уповноважений з прав людини» Криму Людмила Лубіна відмовила у зустрічі та коментарях на тій підставі, що вони не отримали дозволу про акредитацію з МЗС РФ.

СПРАВА ІЛЬМІ УМЕРОВА

1 березня добігло кінця попереднє слідство у справі **Ільмі Умерова**²⁷. Його звинувачують за ч. 2 ст. 280.1 КК РФ «Публічні заклики до реалізації дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності Російської Федерації, здійснені із використанням інформаційно-телекомунікаційних мереж (Інтернет включно)» за його публічні висловлювання про те, що Крим є територією України.

Слідчі ФСБ не лише позбавляють адвоката Ільмі Умерова **Миколи Полозова** статусу захисника у цій справі шляхом залучення адвоката як свідка у справі його підзахисного, але й мають намір притягти Полозова до кримінальної відповідальності.

2 березня адвокат Микола Полозов повідомив, що його викликали до Слідчого комітету для надання свідчень, тому що його звинувачують за ст. 308 КК РФ (відмова свідка чи потерпілого від надання показань). Справу було відкрито за заявою слідчого ФСБ Ігоря Скрипки, котрому Полозов відмовився дати показання як свідок у справі свого підзахисного Ільмі Умерова²⁸.

15 березня у межах справи Миколи Полозова до Слідчого комітету на допит викликали Ільмі Умерова. Слідчий ставив питання про те, чи надавав Полозов юридичну допомогу Умерову і чи підписано між ними угоду про надання правової допомоги. Умеров повідомив, що угоду підписано у червні 2016 року²⁹.

Суддя «Київського районного суду» Сімферополя Ольга Кузнєцова відхилила скаргу адвоката Миколи Полозова на дії слідчого ФСБ Ігоря Скрипки. Вона не визнала примусове прибуття адвоката на допит 25 січня 2017 року порушенням норм законодавства із

²⁷ <https://www.facebook.com/aysh.umerova/videos/1283055741732247>

²⁸ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1310024205729639>

²⁹ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1951605151751015&id=100007046477228

захисту адвокатської діяльності. Суддя Кузнецова не поставилася як до важливого до того факту, що Полозов є адвокатом Ільмі Умерова, у справі якого його зажадав допитати слідчий ФСБ Скрипка. Також вона проігнорувала те, що суддя ФСБ Скрипка прийняв рішення про примусовий прихід адвоката Полозова на допит до того, як рішення «Київського районного суду» про притягнення Полозова як свідка набуло чинності³⁰.

³⁰ https://twitter.com/nikolai_polozov/status/845266562504364032

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

2 березня заступник керівника адміністрації Сімферополя Галина Олександрова відмовила активістам **Українського культурного центру** у проведенні мирних зборів до дня народження українського поета. У відповіді адміністрації на причину відмови не вказано, але рекомендовано надати заяву щодо проведення мітингу за законодавством РФ (Додаток 1). Втім активісти подали заяву відповідно до вимог законів РФ. Окрім того, організатору акції Леоніду Кузьміну МВС РФ винесло «попередження про неприпустимість порушення закону». У документі вказувалися статті КК РФ і КоАП РФ, за недотримання яких активістів притягнуть до відповідальності у разі проведення «несанкціонованого мітингу»³¹.

4 березня у селі Краснокам'янка директор школи і дільничний поліції заборонили **футбольний матч** між місцевими командами. За словами учасника матчу, приводом для розгону слугувала заява, що футбольний матч — це «мітинг», несанкціонований адміністрацією міста Феодосія³².

7 березня «Бахчисарайський районний суд» відмовив у задоволенні апеляційної скарги **Османа Белялова**. Його звинувачують в участі у «несанкціонованому мітингу» за те, що він 12 травня 2016 року прийшов підтримати родичів осіб, затриманих у цей день у справі «Хізб-ут-Тахрір»³³.

17 березня адміністрація міста Севастополь відмовила активістам у проведенні «Мітингу за підтримку вимоги провести розслідування фактів корупції вищих посадових осіб Росії», запланованого на 26 березня. Спочатку «Департамент суспільних комунікацій Севастополя» відмовив узгодити проведення мітингу біля пам'ятнику святому Георгію, пославшись на заміну тротуарної плитки. Після цього влада відмовила в організації мітингу на площі Нахімова, обґрунтувавши свою відмову тим, що мітинг може завадити руху пішоходів³⁴.

22 березня **Дмитро Кісієв**, координатор суспільної ініціативи «Навальний 2018. Крим», повідомив, що йому адміністрація Сімферополя відмовила у проведенні аналогічного мітингу³⁵. У цьому випадку адміністративне рішення мотивувалося неповною комплектом наданих документів.

Після цієї відмови семеро активістів намагалися організувати серію одиночних пікетів, але були затримані поліцією під час зустрічі в кафе «Верона»³⁶. Затриманих доправили до відділку поліції № 30 «Центральний» Управління МВС Росії у м. Сімферополь (Футболістів, 20). Їх зобов'язали дати письмове роз'яснення своїх дій, провели особистий огляд, а також зняли відбитки пальців та взяли зразки ДНК³⁷. За інформацією активістів, після допиту у поліції їх відвезли до Кримського науково-практичного центру наркології за адресою: м. Сімферополь, вул. Лютнева, 13), де вони пройшли тест на алкогольне сп'яніння. Слідів сп'яніння виявлено не було. Організаторів пікетів відпустили, не висунувши звинувачень та не надавши протоколів про затримання та доставлення до відділку.

³¹ «Попередження про неприпустимість порушення закону» Леоніду Кузьміну від МВС РФ, документ: <http://crimeahrg.org/wp-content/uploads/2017/04/2017-03-06-MVD-UKTS.pdf>

³² <https://www.youtube.com/watch?v=yU8WSu5SnqA>

³³ <http://krymsos.com/ru/news/sud-zalishiv-v-sili-shtraf-uchasniku--nesanktsionovanogo-mitingu--v-bakhchisarayi/>

³⁴ <https://www.facebook.com/crimeahrg/posts/1870179933267639>

³⁵ <http://ru.krymr.com/a/news/28383734.html>

³⁶ https://vk.com/wall64972578_10489

³⁷ <http://capablog.livejournal.com/1706.html>

Проте пізніше, 26 березня, один із затриманих, Дмитро Кісієв, повідомив на своїй сторінці в соціальній мережі, що його заарештували на 10 діб³⁸). Другий активіст, Олексій Єфремов, повідомив, що 26 березня він був знов затриманий співробітниками МВС³⁹). Після цього, за його словами, суд ухвалив рішення про штрафування його у розмірі 500 рублів за порушення ст. 19.3 КоАП РФ (непокора законному розпорядженню співробітників поліції)⁴⁰).

11 березня у селищі Жовтневе Красногвардійського району відбувся **конкурс малюнків «Моя мама краща за всіх!»**. Організаторами стали громадський активіст Микола Ранд і кілька благодійних фондів. Утім голова селища Жовтневе Володимир Мельник подав заяву до МВС РФ і звинуватив організаторів у недотриманні ст. 20.2 КоАП РФ (Порушення встановленого порядку організації чи проведення зборів, мітингу, демонстрації, ходи чи пікетування). Мельник роз'яснив, його обурило те, що захід відбувся без узгодження з ним, і він прагне покарати організаторів. Він також заявив, що керівництво Будинку культури, де проходив конкурс, він «покарає сповна» без залучення МВС РФ, тому що Будинок культури — підвладний йому заклад⁴¹).

³⁸ https://vk.com/wall412152752_156

³⁹ https://vk.com/wall64972578_10513

⁴⁰ https://vk.com/wall64972578_10547

⁴¹ <http://ktelegraf.com.ru/8973-iniciativa-nakazuema.html>

СВОБОДА ОБ'ЄДНАНЬ

13 березня **Нарімана Джелялова** визвали до Центру протидії екстремізму МВС у Сімферополі на допит. Після допиту він повідомив, що від нього вимагали пояснень через інтерв'ю, що він дав телеканалу «112 Україна»⁴². Слідчий заявив, що, оскільки ведучий назвав Джелялова заступником голови Меджлісу кримськотатарського народу і Джелялов цього не заперечував, то він спроможний звинуватити Джелялова в участі у недозволеній в РФ організації з причини заборони Меджлісу.

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Скрипник, координатор Кримської правозахисної групи;

Віссаріон Асєєв, аналітик Кримської правозахисної групи;

Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

⁴² <https://www.facebook.com/zair.smedlya/videos/1284467854921713/>

3. ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

АДМИНІСТРАЦІЯ МІСТА СІМФЕРОПОЛЯ РЕСПУБЛІКИ КРИМ

АДМИНІСТРАЦІЯ ГОРОДА СІМФЕРОПОЛЯ РЕСПУБЛІКИ КРИМ

КЪЫРЫМ ДЖУМХУРИЯТИ СІМФЕРОПОЛЬ ШЕЪРИНИЪ МЕМУРИЯТИ

ул. Герасимова, 15, г. Симферополь, Республика Крым, 295000, тел.: (0652) 27-32-36, факс: (0652) 25-80-32

от 09.03.2017 № 2-44/1010

на № _____

Сельмину Л.А.

Поповой Е.А.

Копия:
Начальнику управления
МВД России по г. Симферополю
Николаеву С.В.

Рассмотрен Ваше уведомление от 28.02.2017 «...о проведении публичного мероприятия в форме митинга.
Место проведения митинга – г. Симферополь, Центральный район, площадь перед памятником Т.Г. Шевченко.
Дата и время проведения публичного мероприятия: 09.03.2017 г. с 17.00 до 18.00.
Цель публичного мероприятия – празднование дня рождения Т.Г. Шевченко.
Предполагаемое количество участников публичного мероприятия – 20 человек...», администрация города Симферополя сообщает следующее.
Порядок организации и проведения публичных мероприятий в формах, предусмотренных федеральным законодательством регулируется Федеральным законом от 19.06.2004 № 54-ФЗ «О собраниях, митингах, демонстрациях, шествиях и пикетированиях» (далее – Закон № 54-ФЗ), Законом Республики Крым от 21.08.2014 № 56-ЗРК «Об обеспечении условий реализации права граждан Российской Федерации на проведение собраний, митингов, демонстраций и пикетирований в Республике Крым» (далее – Закон № 56-ЗРК), Положением о порядке проведения публичных мероприятий в муниципальном образовании

городской округ Симферополь Республики Крым, утвержденным постановлением Администрации города Симферополя Республики Крым от 28.01.2015 № 29 (далее – Положение).

Статьей 7 Закона № 54-ФЗ, статьей 2 Закона № 56-ЗРК, пунктами 2.1. – 2.6. Положения определен порядок подачи уведомлений о проведении публичных мероприятий.

Учитывая вышесказанное, администрация города Симферополя предлагает Вам подать уведомление о проведении публичного мероприятия в соответствии с требованиями действующего законодательства, после чего вернется к вопросу согласования его проведения.

Заместитель главы администрации –
руководитель аппарата
администрации города Симферополя

Г.В. Александрова

Відмова адміністрації міста Сімферополь активістів Українського культурного центру в проведенні мирного зібрання до дня народження українського поета Тараса Шевченка 9 березня